

Büntetőjog. Klönös rész I. félév – 2 .rész

KRE ÁJK, Levelező

2025

XX. Fejezet
A gyermekek érdekeit sértő és a család
elleni bűncselekmények

Kitekintés: Életkor és büntethetőség

A Btk. megoldása: kompromisszum

- Az életkor leszállítása 12 évre
 - * *kivételes* (csak a legsúlyosabb tettekre)
(emberölés, erős felindulásban elk. emberölés, testi sértés
legsúlyosabb esetei, rablás, a kifosztás minősített esetei,
terrorcselekmény, hivatalos, közfeladatot ellátó személy és támogatóik elleni erőszak,)
 - * *feltételes* (beszámításhoz kötött)
 - * *korlátozott* joghátrányokat eredményezhet (általában intézeti nevelést).
(tényleges hatóköre szűk)

Eljárásjogi következményei

Felmerülése esetén

- * kötelező szakértő (egyesített vélemény),
- * kötelező védelem.

Releváns életkorok

- 0-18 – kiskorú
- 0-14 – gyermekkorú
- 12 (!) -18 – fiatalkorú

12.,14.,16.,18., 20.,21. év

Vizsgakövetelmények

- Kiskorú veszélyeztetése
- Gyermekmunka
- Kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása
- Kiskorú elhelyezésének megváltoztatása
- Tartási kötelezettség elmulasztása
- Kapcsolati erőszak
- Családi jogállás megsértése

GYERMEKMUNKA- A fiatal munkavállalóra vonatkozó fontosabb előírások (2012. évi I. tv.)

- Legfeljebb napi 8 óra munkaidő,
- Legfeljebb egy heti munkaidőkeret,
- Legalább 12 óra pihenőidő,
- Nem rendelhető el rendkívüli munka,
- 5 nap pótszabadság

A gyermekelhelyezéssel kapcsolatos bűncselekmények

Kapcsolattartás akadályozása

- **210. § (1)** Aki a hatósági határozat alapján nála elhelyezett kiskorú és a kiskorúval kapcsolattartásra jogosult személy közötti kapcsolat kialakítását vagy fenntartását a kapcsolattartás kikényszerítése érdekében alkalmazott bírság kiszabását követően is önhibájából akadályozza, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (2) Nem büntethető az elkövető, ha a kapcsolattartást az elsőfokú ítélet meghozataláig megfelelően biztosítja, és az elmaradt kapcsolattartási formák pótlását megkezdi.

Elhelyezés megváltoztatása

- **211. § (1)** Aki végrehajtható hatósági határozat alapján elhelyezett kiskorút attól, akinél a hatóság elhelyezte, annak beleegyezése nélkül, az elhelyezés tartós megváltoztatása céljából elvisz, illetve a kiskorút rejtve vagy titokban tartja, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetése során az elvitelkor erőszakot, illetve az élet vagy a testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetést alkalmaz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Tartási kötelezettség elmulasztása:

Gyermektartás – rokontartás (Ptk)

- - a volt házastárstól tartást csak olyan mértékben lehet tartást követelni, hogy az ne veszélyeztesse a volt házastársnak vagy az ő gyermekének megélhetését;
- - rokontartás esetében nem köteles mást eltartani, aki ezáltal saját szükséges tartását vagy a tartás sorrendjében a jogosultat megelőző személy tartását veszélyeztetné;
- - a kiskorú gyermek tartására a szülő a saját szükséges tartásának korlátozásával is köteles.

Így gyermek esetén már a **veszélyeztető** cselekmény vétség.

Súlyos nélkülözés esetén bárki esetén materiális büntett (**súlyos nélkülözés**).

Kapcsolati erőszak

- **212/A. § (1)** Aki gyermekének szülője, továbbá az elkövetéskor vagy korábban vele közös háztartásban vagy egy lakásban élő hozzátartozója, volt házastársa, volt élettársa, gondnoka, gondnokoltja, gyámja vagy gyámoltja sérelmére **rendszeresen**
 - a) az emberi méltóságot súlyosan sértő, **megalázó és erőszakos magatartást** tanúsít,
 - b) a közös gazdálkodás körébe vagy közös vagyonba tartozó **anyagi javakat von el** és ezzel a sértettet súlyos nélkülözésnek tesz ki,
ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- **(2)** Aki az (1) bekezdésben meghatározott személy sérelmére **rendszeresen** követ el
 - a) a 164. § (2) bekezdése szerinti testi sértést vagy a 227. § (2) bekezdése szerinti **becsületsértést**, büntett miatt három évig,
 - b) a 164. § (3) és (4) bekezdése szerinti **testi sértést**, a 194. § (1) bekezdése szerinti személyi **szabadság megsértését vagy kényszerítést**, egy évtől öt évig
terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- **(3)** Kapcsolati erőszak elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.
- **(4)** Az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény csak magánindítványra büntethető.

Az emberi méltóság, és egyes, Alaptörvényben is biztosított jogok megsértése

A tárgy pl. - lelkiismereti és vallásszabadság,
- gyülekezési, egyesülési jog,
- magánlakás sérthetetlensége,
- jóhírnévhez való jog stb.

VIZSGAKÖVETELMÉNYEK:

- Magánlaksértés (221. §),
- Zaklatás (222. §),
- Kiszolgáltatott személy megalázása 225. §
- Rágalmazás, becsületsértés, kegyeletsértés (226-228. §), a valóság bizonyítása

Magánlaksértés 221. §

- Megbeszélendő kérdések:
 - házijog tárgya, terjedeme
 - a bűncselekmény szerkezete
 - a) bemenetel, bent maradás, megakadályozás (szabálysértés)
 - b) (1) bek.-ben meghat. módon (vétség - 2)
 - c) (2) bek.-ben meghat. módon (büntett - 3)
 - d) [(1) és (2) bek.] : súlyosabb büntett (1-5)

A magánlaksértéshez kapcsolódó szabálysértések (Sztv- 2012. II. tv.)

121. Magánlaksértés

- **166. §** (1) Aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe, vagy ezekhez tartozó bekerített helyre az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akarata ellenére, vagy megtévesztéssel bemegy, vagy ott bennmarad, úgyszintén aki mást akadályoz abban, hogy a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen, szabálysértést követ el.
- (2) Magánlaksértés miatt szabálysértési eljárásnak csak magánindítványra van helye.

122. Önkényes beköltözés

- **167. §** Aki a lakásbérletre vagy a helyiséggazdálkodásra vonatkozó jogszabály hatálya alá tartozó üres lakást vagy nem lakás céljára szolgáló üres helyiséget elfoglal, vagy abba önkényesen beköltözik anélkül, hogy arra a bérleti jogviszony létesítésére jogosult szerv vagy személy, illetőleg az elhelyezésre jogosult szerv jognyilatkozatával, vagy intézkedésével feljogosította volna, szabálysértést követ el.

A zaklatás formái

- 1. az ún. (munkahelyi) szexuális zaklatás. Üldözésére az Európai Közösségek Bizottságának 1991. november 27-én kiadott, 92/131/EGK számú, a nők és a férfiak személyiségi jogainak munkahelyi védelméről szóló ajánlása tartalmaz szempontokat. A diszkriminációval és a (szexuális) zaklatással kapcsolatos újabb rendelkezéseket az Európai Parlament és a Tanács közös, 2002. szeptember 23-án hozott, a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel és a munkakörülmények terén történő végrehajtásáról szóló 76/207/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló 2002/73/EK irányelve fogalmazza meg;
- 2. az ún. etnikai, faji alapú zaklatás. Leküzdését az Európai Tanács 2000. június 29-én elfogadott, személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló 2000/43/EK irányelve szorgalmazza;
- 3. a kifejezetten személyes indítékú zaklatás. Elkövetője hosszabb idő óta, folyamatosan vagy visszatérően zaklatja áldozatát. Zaklató jellegű magatartásnak tekinthetőek: az ismétlődő, éjjel-nappali - akár névtelen - telefonhívások otthon és a munkahelyen; üzenetrögzítőn hagyott vagy e-mailen, SMS-ben küldött, gyakran sértő, szidalmazó, ill. fenyegető üzenetek; az áldozat lakása, munkahelye, stb. előtti gyakori jelenlét; az áldozat követése nyilvános helyekre. Mindez kiterjedhet az áldozat közeli hozzátartozóira, barátaira is.

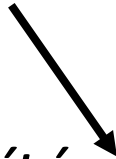
A zaklatás tényállása kiegészült (2025):

- **222. § (1)** Aki abból a célból, hogy mást megfélemlítsen, vagy más magánéletébe, illetve mindennapi életvitelébe önkényesen beavatkozzon, őt rendszeresen vagy tartósan háborgatja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- **(1a)* Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az ellene folytatott büntetőeljárás hatálya alatt**
 - **a) azt követően, hogy vele a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 51/A. §-a szerinti önkényes kapcsolatfelvétellel szembeni védelemről szóló határozatot közölt, vagy**
 - **b) a vele szemben elrendelt távoltartás magartartási szabályainak megszegésével**
 - **a sértettel kapcsolatot teremt abból a célból, hogy a sértettet megfélemlítse vagy a magánéletébe, illetve mindennapi életvitelébe önkényesen beavatkozzon.**
- **(1b)* Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki abból a célból, hogy a sértettet megfélemlítse vagy a magánéletébe, illetve mindennapi életvitelébe önkényesen beavatkozzon, a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény III/A. Fejezete alapján az elítélttel szemben elrendelhető megelőző távoltartás szabályait megszegi.**
- **(2)** Aki félelemkeltés céljából
 - **a) mást vagy rá tekintettel hozzátartozóját személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetésével megfenyeget, vagy**
 - **b) azt a látszatot kelti, hogy más életét, testi épségét vagy egészségét sértő vagy közvetlenül veszélyeztető esemény következik be,**
 - **vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.**
- **(3)*** Aki a zaklatást
 - **a) házastársa, volt házastársa, élettársa vagy volt élettársa sérelmére,**
 - **b) nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt álló személy sérelmére,**
 - **c) hatalmi vagy befolyási helyzetével visszaélve, illetve**
 - **d) hivatalos személy sérelmére, hivatali tevékenységével össze nem egyeztethető helyen vagy időben**
- követi el, az (1) bekezdésben meghatározott esetben két évig, a (2) bekezdésben meghatározott esetben büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- **(4)*** Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki az (1) bekezdésben meghatározott zaklatást tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére követi el, két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Rágalmazás

Becsületsértés

226 § - az elkövetési magatartás- 227. §

Becsület csorbítására alkalmas
tényközlés

(tényállítás híresztelés vagy
tényre utaló kifejezés használata)

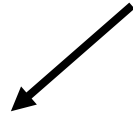

a rágalmazás esetein kívül
becsület csorbítására alkalmas
kifejezés vagy tett

Rágalmazás

Becsületsértés

az elkövetési magatartásról tudomást szerzők

Más - tehát nem
(csak) a megrágalmazott.
Közömbös, hogy ő is
jelen van-e.

Nagy nyilvánosság,
vagy
elég a **sértett**, ha a
kifejezés
munkakörrel,
közmegbízatással,
közérdekű
tevékenységgel
függ össze

**A rágalmazás és a becsületsértés
elhatárolása**

A cselekmény	Elkövetési magatartás	A jelenlévők
Rágalmazás (226.§)	<i>Becsület csorbítására alkalmas tényközlés</i> (tényállítás híresztelés vagy tényre utaló kifejezés használata)	Más - tehát nem a megrágalmazott. Közömbös, hogy ő is jelen van-e.
Becsületsértés <i>vétsége</i> (227.§)	<i>(a rágalmazás esetein kívül)</i> <i>becsületsértő kifejezés</i> vagy tett	nagy nyilvánosság, de elég a sértett, ha a kifejezés munkakörre stb. vonatkozik
Becsületsértés <i>szabálysértése</i> 2012. Évi II. tv. 180. §	<i>nem munkakörrel stb.</i> <i>kapcsolatos becsületsértő</i> kifejezés vagy tett	legalább a sértett de ha mások is jelen vannak, nagy nyilvánosság esetén bűncselekmény.

A közlekedési bűncselekmények rendszerje jellemzői

Btk. XXII. Fejezet,

232-239. §

Néhány elgondolkodtató adat

- Átlagos reakcióidő: 0,8 – 1 mp
- Egy 50 km/óra sebességű jármű ezalatt 14 métert tesz meg
(reakcióidő + fékút /a megállásig/ = 50 méter)
- 120 km/óra esetén = 145 méter
- 150 km/óra esetén = 215 méter
- Egy 80 km/óra sebességgel haladó jármű mozgási energiája 15.000-szer nagyobb mint egy gyalogosé
- Gépjárműállomány: kb. 3-3,2 millió

Veszélyeztető jellegű cselekmények

- a) "Kívül álló" veszélyeztetési cselekménye

Közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény (232.§)

A legkülönbélebb, a közlekedés biztonságát veszélyeztető cselekménnyel (pl. fénysorompó megrongálásával) követhető el, alapesete szándékos, elkövethető azonban gondatlanságból is.

Kivételesen vezető is elkövetheti.

- b) Járművezetők veszélyeztetési cselekményei

Vasúti, légi, vagy vízi közlekedés veszélyeztetése (233.§.)

A közlekedési szabályok megszegésével elkövetett veszélyeztetési cselekmény - megállapíthatóságához reális, de nem közvetlen veszély szükséges. Alapesete szándékos, privilegizált esete gondatlan. Minősítő körülmények a fokozatosan súlyosabb következményekben testet öltő eredmények.

Közúti veszélyeztetés (234. §)

A felelősség az előzőnél két okból is szűkebb:

csak szándékos alakzata van, és közvetlen veszélyhelyzetet kíván.

Veszélyeztető cselekményekkel kapcsolatos gyakorlat

- 41. BK vélemény - A szándékos veszélyeztetési bűncselekményekről

I. A szándékos veszélyeztetési bűncselekmények – így a 2012. évi C. törvény 234. §-a szerinti közúti veszélyeztetés – esetében az elkövetőnek a veszélyhelyzet előidézésén túlmenően – a minősített alakzatokba foglalt – bármely káros eredményre kizárólag csak a gondatlansága terjedhet ki.

II. A szándékos veszélyeztetési bűncselekményekkel halmazatban a segítségnyújtás elmulasztása akkor állapítható meg, ha az elkövető által szándékolt veszélyhelyzeten túl a sérülés, mint eredmény is létrejön (2012. évi C. törvény 166.§).

- Nem valósul meg a légi közlekedés **gondatlan veszélyeztetésének** vétsége, a légiirányítók két közlekedő gép távolságára vonatkozó előírásokat kellő körültekintés hiányában megszegik, de ezzel okozati összefüggésben a légi járművek utasait veszélyeztető helyzet nem alakul ki. BH 2001.261

Közúti járművezetők gondatlan *eredmény- bűncselekménye*

Közúti baleset okozása (235.§)

- Csak gondatlan szabályszegéssel követhető el, és már az alapeset is csak más vagy mások sérelmére bekövetkezett súlyos testi sértés megvalósulása esetén állapítható meg.
- ***6/1998. sz. büntető jogegységi határozat:*** miként alakul a felelősség akkor, ha a kölcsönösen súlyos sérülést okozó balesetet megelőzően mindkét érintett vezető közlekedési szabályt segett, egyikük a megengedett sebességet lépte túl, másikuk nem adott kötelező elsőbbséget. (Főszabályként mindkettő önálló tettesként felel, de mindkettő mentesülhet is).

Jellemzően az ittas (bódult) járművezetéssel kapcsolatos bűncselekmények

- ***Járművezetés ittas állapotban (236.§)***
- ***Járművezetés bódult állapotban (237.§)***
- ***Járművezetés tiltott átengedése (238.§)***

Alapeset a szándékos vezetés ill. az átengedés, súlyosabban minősít ennek fokozatosan súlyos, gondatlanságból okozott eredménye.

A magyar „zéró tolerancia”

KRESZ:

4. § (1) Járművet az vezethet, aki

- a) a jármű vezetésére jogszabályban meghatározott, érvényes engedéllyel rendelkezik, és a jármű vezetésétől eltiltva nincs;
- b) a jármű biztonságos vezetésére képes állapotban van, továbbá
- c) a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt nem áll, és *szervezetében nincs szeszes ital fogyasztásából származó alkohol.*

Az ittasság fogalma

Ittas az, akinek szervezetben az alkoholkoncentráció a **vérben a 0,50 gramm/litert** illetve a kilégzett **levegőben a 0,25 milligramm/litert** meghaladja.

A bűncselekmény néhány dogmatikai kérdése

- A vezetés fogalma (kísérlet, befejezettség)
(motor beindítása + irányítás)
- A közút fogalma (BK 79. vélemény)
(+ közforgalom elől el nem zárt magánút!)
- A minősített esetek kérdései

Ittas vezetés szabálysértése

- **217. §** Aki

a) vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszó létesítményt, illetve nem gépi meghajtású vízi járművet úgy vezet, hogy szervezetében szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van, vagy

b) vasúti vagy légi jármű, gépi meghajtású úszó létesítmény, illetve közúton vagy a közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású jármű vezetését olyan személynek engedi át, akinek a szervezetében szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van,
szabálysértést követ el.

Közigazgatási bírságok (objektív felelősség)

A közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatokról szóló 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet 11/D. melléklete szerint

- - ha a **gépi** meghajtású járművet vezető szervezetében **0,30 g/l véralkohol-, illetve 0,15 mg/l levegőalkohol-koncentrációt meg nem haladó** értéket eredményező szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van – 30 000 forint;
- - ha a **gépi** meghajtású járművet vezető szervezetében 0,30 g/l véralkohol-, illetve 0,15 mg/l levegőalkohol-koncentrációnál **magasabb** értéket eredményező szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van, amennyiben az nem minősül bűncselekménynek – 100 000 Ft;
- - ha a **nem gépi meghajtású** járművet vezető vagy hajtó szervezetében **0,50 g/l véralkohol-, illetve 0,25 mg/l levegőalkohol-koncentrációnál magasabb** értéket eredményező szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van, amennyiben az nem minősül bűncselekménynek és a járművel nem főútvonalon közlekednek – 30 000 Ft; - ha főútvonalon közlekednek – 60 000 Ft.

Alkohol és vezetés- következmények

	0,5 gr/liter vér 0,25mg/liter levegő fölött	0,3-0,5 g/liter vér, 0,15- 0,25 mg/liter lev. között	0,3 g/liter vér 0,15 mg/liter levegő alatt
GÉPI közúti, vasúti légi, vízi	BŰNCSE- LEKMÉNY (Btk. 236. §)	KÖZIGAZGA- TÁSI BÍRSÁG 100.000.- Ft (156/2009.)	KÖZIGAZGATÁSI BÍRSÁG 30.000.- Ft (156/2009. VII.9. Korm.r. 11/D melléklet)
GÉPI vasúti légi, vízi		SZABÁLYSÉRTÉS (Sztv.217. § a) pont)	
NEM GÉPI vízi	SZABÁLYSÉRTÉS		
NEM GÉPI közúti (kivéve kerékpárt)	KÖZIG. BÍRSÁG Főúton 30.000.- Ft mellékúton 10.000.- (156/2009. VII.9. Korm.r. 11/D		

Az ittasság mértéke

(vérben gramm/liter))

0-0,2 = negatív (nem feltétlenül „bevitt” alkohol)

0,2-0,5 = igen enyhe ittasság (még nem „ittas” büntetőjogi értelemben)

0,5 -1,5 =enyhén ittas (0,5-0,8 nem feltétlenül befolyásolt)

1,5-2,5 = közepesen ittas

2,5- 3,5 = súlyosan ittas

3,5 - = alkoholmérgezés

4,5 - = eszméletvesztés lehet

5,5 - = beállhat a halál

7 - = biztos halál

Járművezetés bódult állapotban (237. §)

- „Aki a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol kivételével vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alattvezet.

(Egyebekben azonos az ittas vezetéssel!)

79. BK vélemény

- **A járművezetés ittas állapotban vétségével és a járművezetés bódult állapotban vétségével összefüggésben elkövetett szabálysértések értékelésének szempontjairól**

Az olyan, ittas járművezetéssel összefüggő szabálysértéseket, amelyek növelik az ittas járművezetés tárgyi súlyát – nyolc napon belül gyógyuló testi sérülést okoznak, illetve „forgalmi jellegű” közlekedési szabálysértések – az ittas járművezetés vétsége elnyeli, ezért az önálló szabálysértési felelősség megállapítása helyett ezek súlyosító körülményként való értékelése indokolt.

XXIII. fejezet A KÖRNYEZET ÉS A TERMÉSZET ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

Környezet, egészség az Alaptörvényben

Az Alaptörvény több helyen is tartalmaz a környezet védelmével kapcsolatos rendelkezést.

- A P) cikk szerint „A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”
- A XX. cikk (2) bekezdése tartalmazza, hogy az ország az egészséghez való jog érvényesülését, egyébek mellett a környezet védelmének biztosításával segíti elő.
- A XXI. cikk (1) bekezdése szerint „Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.”, a következő bekezdések pedig a környezeti károkért való felelősség vállalásának kötelezettségét illetve a szennyező anyagok elhelyezésének tilalmát tartalmazzák.

A XXIII. fejezet bűncselekményei

- - *Környezetkárosítás,* (ezek vizsgakövetelmények!)
- - *Természetkárosítás,*
- - *Állatkínzás,*
- - *Orvvadászat,*
- - *Orvhalászat,*
- - Tiltott állatviadal szervezése,
- - *A hulladékgazdálkodás rendjének megsértése,*
- - Ózonréteget lebontó anyaggal visszaélés,
- - Radioaktív anyaggal visszaélés,
- - Nukleáris létesítmény üzemeltetésével visszaélés,
- - Atomenergia alkalmazásával visszaélés,

Környezetkárosítás: fontosabb mögöttes jogszabályok

- 1995. évi LIII.tv. A környezet védelmének általános szabályairól,
- A levegő védelméről szóló 306/2010 (XII.23. korm.r.)
- A felszíni vizek védelméről szóló 220/2004 (VII.21.) Korm.r.
- A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004 (VII.21.) Korm.r.

A tényállás szerkezete

- A) **veszélyeztetés** (elhárítása büntethetőséáget megszüntető ok)
- B) **beavatkozással helyreállítható károsítás** (helyreállítása korlátlan enyhítést tesz lehetővé)
- C) **helyreállíthatatlan károsítás**
- D) Gondatlan elkövetés a fenti fokozatok szerint

Természetkárosítás: Fokozottan védett, védett, jelentős

- - **fokozottan védett**
pl. a sárga sászliliom (100.000.-) mocsári kardvirág (250.000.-), a bánáti bazsarózsa (250.000.-), az állatok közül az ürge és a vidra (250.000), a fekete gólya (500.000), a hiúz (500.000) a barna medve (250.000.-) a parlagi vipera (1.000.000.-) vagy a kerecsensólyom (1.000.000.-)

Védett pl. a a parti fűz (10.000.-), a lapos tavikagyló (5000.-), az éti csiga (2000.-), a mókus (25.000.-) a daru (50.000.), a hóbagoly (100.000.-).

A ***védett és „jelentős” élő szervezetek egyedei azonban csak akkor minősülnek elkövetési tárgynak ha a természetkárosítással érintett egyedeik értékének együttes összege eléri a fokozottan védett élő szervezet pénzben kifejezett legalacsonyabb értékét.***

Természetvédelmi szempontból

jelentős (pl. tavaszi mandragóra, örvös réce, európai bölény, kőszáli kecske). Az itt olvasható növények egyedeinek értéke egységesen 10.000.- , az állatoké 25.000.- Ft.

A **fokozottan védett élőlények esetében a legalacsonyabb érték ez idő szerint 100.000.- Ft. A természetkárosítás eszerint legalább 10 ilyen növény, vagy négy állat esetében tényállásszerű.**

Minősített eset

Fokozottan védett, védett egyedek esetében

(eléri a fokzott egyed legmagasabb értéknek (ma 1 millió Ft.-) kétszeresét

Természetvédelmi szempontból jelentős egyedek esetében az állomány fennmaradását veszélyezteti.

Természetvédelmi területek

A kiemelt természetvédelmi területeket összefoglalóan „Natura 2000” területek hálózatának szokás nevezni, s ezt a Tvt. 4. § h) pontja határozza meg.

Eszerint ***Natura 2000 terület*** (európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű terület): külön jogszabályban meghatározott különleges madárvédelmi terület, különleges természetmegőrzési, valamint kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek kijelölt terület, illetve az Európai Unió által jóváhagyott különleges természetmegőrzési, valamint kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület;

Védett természeti terület a természetvédelemről szóló törvény alapján

- - *a nemzeti park,*
- - *a tájvédelmi körzet,*
- - *a természetvédelmi terület, és*
- - *a természeti emlék.*

Az állam elleni bűncselekmények

Btk. XXIV. fejezet

A rendszer összefoglalása

Az állam belső biztonsága elleni (belföldről fenyegető)	az állam külső biztonsága elleni (külföldről fenyegető)
Az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása (254. §) <u>CÉLZATOS</u> ERŐSZAKOS FELLÉPÉS (PUCCS)	Hazaárulás (258.) <u>CÉLZATOS</u> KAPCSOLATFELVÉTEL
Az alkotmányos rend elleni szervezkedés (255. §) <u>CÉLZATOS</u> SZERVEZKEDÉS	Hűtlenség (259. §) HIVATALNOK VESZÉLYEZTETŐ KAPCSOLATA
Lázadás (256. §) <u>CÉLZATOS</u> TÖMEGZAVARGÁS	Az ellenség támogatása (260. §) <u>CÉLZATOS</u> ÉRINTKEZÉS AZ ELLNSÉGGEL
Rombolás (257. §) <u>CÉLZATOS</u> RONGÁLÁS	Kémkedés (261. §) HÍRSZERZÉS IDEGENEKNEK
Feljelentés elmulasztása (150. §)	A szövetséges fegyveres erő ellen elkövetett kémkedés (262. §)